SOUČASNÉ **ČESKÉ** MÓDNÍ FOTOGRAFKY

ZUZANA FAJMONOVÁ

SOUČASNÉ **ČESKÉ** MÓDNÍ FOTOGRAFKY

ZUZANA FAJMONOVÁ

Bakalářská práce
Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Opava, 2024

SOUČASNÉ **ČESKÉ** MÓDNÍ FOTOGRAFKY

ZUZANA FAJMONOVÁ

Contemporary Czech female fashion photographers

Bakalářská teoretická práce

Obor: Tvůrčí fotografie

Vedoucí práce: MgA. Štěpánka Stein

Oponent: MgA. Roman Franc

Slezská univerzita v Opavě

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Opava, 2024

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2023/2024

Zadávající ústav: Institut tvůrčí fotografie

Studentka: Zuzana Fajmonová

UČO: 61601

Program: Tvůrčí fotografie

Téma práce: T: Současné české módní fotografky

Téma práce anglicky: T: Contemporary Czech female fashion photographers

Zadání: Cílem této bakalářské práce bude analyzovat současnou českou módní fotografii a její nejvýznamnější ženské představitelky. Chtěla bych se zaměřit na fotografky, které se svým tvůrčím přístupem, estetikou a kreativitou dokázaly odlišit. Záměrně bych ráda představila módní fotografii z ženského úhlu pohledu. Cílem této práce je nahlédnout na ženský svět fotografie, kde se snoubí vášeň pro tvorbu, kontroverzní témata jako bodyshaming, postavení žen ve společnosti, kulturní rozdíly, udržitelnost nebo třeba mateřství a skloubení tvorby s rodinným životem.

Literatura:
Budiž móda - Jana Máchalová.
Posedlí módou - Jana Máchalová.
Oficialní webové stránky magazínu Vogue (CZ, Italia).
Módní časopisy (Harpers Bazaar, Vogue, Heroine).
ČT art.
Forbes.
Rozhovory s autorkami.

Vedoucí práce: Mgr. Štěpánka Stein

Datum zadání práce: 25. 4. 2024

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt:

Cílem této bakalářské práce bude analyzovat současnou českou módní fotografii a její nejvýznamnější ženské představitelky. Chtěla bych se zaměřit na fotografky, které se svým tvůrčím přístupem, estetikou a kreativitou dokázaly odlišit. Záměrně bych ráda představila módní fotografii z ženského úhlu pohledu. Cílem této práce je nahlédnout na ženský svět fotografie, kde se snoubí vášeň pro tvorbu, kontroverzní témata jako bodyshaming, postavení žen ve společnosti, kulturní rozdíly, udržitelnost, mateřství a skloubení umělecké tvorby s rodinným životem.

Klíčová slova:

Eliška, Sky, Michaela, Čejková, Hana, Knížová, Shotbyus, portrét, móda, fashion, subjektivní, dokument, konceptuální, postmoderní, fotografie, koláž, reklamní.

Abstract:

The aim of this bachelor thesis will be to analyze contemporary Czech fashion photography and its most prominent female representatives. I would like to focus on photographers who have been able to distinguish themselves with their creative approach, aesthetics, and creativity. Specifically, I would like to present fashion photography from a female perspective. The goal of this work is to explore the female world of photography, where a passion for creation intersects with controversial topics such as body shaming, the role of women in society, cultural differences, sustainability, or even motherhood and the balance of creativity with family life.

Key words:

Eliška, Sky, Michaela, Čejková, Hana, Knížová, Shotbyus, portrait, fashion, subjective, documentary, conceptual, postmodern, photography, collage, advertising.

Děkuji za odborné vedení práce paní MgA. Štěpánce Stein, za trpělivost a hodnotné rady, jež mi věnovala, a všem dalším lidem, kteří se na přípravě této práce také podíleli.

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně, za použití zdrojů uvedených v seznamu literatury.

Souhlasím, aby tato práce byla zveřejněna formou zařazení do knihovny FPF SU v Opavě, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a na internetové stránky ITF a tím zpřístupněna pro badatelské účely.

Zuzana Fajmonová
V Liberci dne 29. června 2024

OBSAH

Úvod 8

Trend módní fotografie v 90. letech 10

Trend v současné módní fotografii 17

Michaela Karásek–Čejková 22

Ocenění 23

Projekty 23

Tvorba 25

Výstavy (výběr) 35

Eliška Sky Kyselková 36

Tvorba 37

Projekty 38

Ocenění 38

Výstavy (výběr) 42

Hana Knížová 43

Projekty 43

Módní fotka 46

Ocenění 47

Shotby.us 48

Ocenění 48

Tvorba 49

Projekty 50

Závěr 53

Zdroje 54

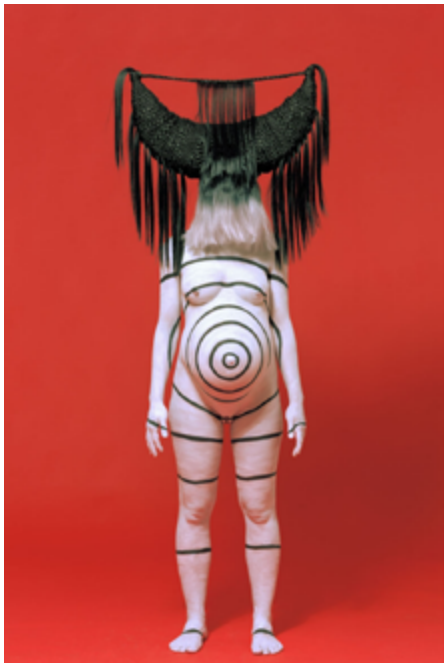
Jmenný rejstřík 56

ÚVOD

Jsou úspěšné a jsou to Češky. Na svém kontě mají řadu výjimečných projektů. Jejich práce byla v průběhu minulých let vystavena v prestižních galeriích po celém světě. Fotí celebrity i pro světově známé firmy, návrháře a módní časopisy (například Vogue, Elle, Dolce Vita a další). Jsou originální a každá má svůj osobitý autorský rukopis. V následujícím textu budeme analyzovat současnou českou módní fotografii a její vybrané ženské představitelky. Zaměřuji se na fotografky, které se svým tvůrčím přístupem, citem pro estetiku a kreativitou odlišily. Představíme módní fotografii z ženského úhlu pohledu. Cílem této bakalářské práce je nahlédnout na ženský svět fotografie, kde se prolíná nadšení pro tvorbu a kontroverzní témata jako jsou bodyshaming, postavení žen ve společnosti, kulturní rozdíly, udržitelnost nebo také sociální témata jako například mateřství a rodinný život v rovnováze s tvorbou umělkyně.

Eliška Sky, cyklus Womaneroes.

Eliška Sky, cyklus Womaneroes.

Módní fotografie je téma, které mě dlouhodobě zajímá, a věřím, že je jednou z nejvýraznějších forem vizuální komunikace. Ovlivňují ji nejen kulturní a společenské trendy, ale také jejím prostřednictvím vyjadřují autoři často své vize o světě, myšlenky, pocity nebo sny.

Eliška Sky, z cyklu Womaneroes.

Práce je rozdělena na dvě části. Teoretický úvod a analýzu práce vybraných autorek. Zahrnuje také rozhovor s některými autorkami, které nám přiblíží, jak se k fotografování dostaly, proč a co fotí, jaká je jejich životní a umělecká cesta. Cílem bude představit vybrané autorky a hledat, co mají společného a v čem se liší.
A to jak v rovině osobní, tak v umělecké tvorbě. Čerpala jsem jak z osobních setkání s vybranými autorkami, tak i z veřejně dostupných zdrojů.

TREND MÓDNÍ FOTOGRAFIE V 90. LETECH

„Módě nelze upřít výpovědní hodnotu. Zrcadlí dobu, ve které vznikla, neboť reaguje na události politické, kulturní i sociální poměry společnosti.“ **(Máchalová, Jana, 2012, Budiž móda)**

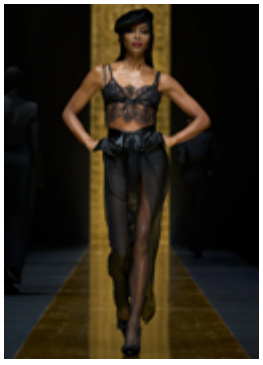
Než se dostaneme k současné tvorbě českých fotografek, ráda bych se věnovala období, ve kterém jsem vyrůstala. Bouřlivá, rebelská a nekonvenční. Taková byla 90. léta v módě. (Lenka Matějková, bakalářská práce, Módní styly 2. poloviny 20. století, 2007, TUL Liberec). Nejprve se vrátíme o deset let dřív, tedy k 80. létům 20. století, kdy převažovala v módě extravagance, lesk a třpyt. Začala se rozvíjet dnešní konzumní společnost. V módním průmyslu se začaly v prodejnách obchodů objevovat stovky variací oblečení. Móda zdůrazňovala konkrétní lidskou identitu, společenské postavení, politickou ideologii nebo vlastní vybrané aktivity. V 80. letech navíc společností rezonovalo téma nemoci AIDS. Kultura se stala průmyslem a móda nekodifikovaným způsobem vyjádření sebe sama. Bourala různé stereotypy. Například rozlišování pohlaví nebo ideály krásy. V té době se do povědomí dostala řada módních fotografů, kteří své řemeslo postavili na módním nebo reklamním průmyslu. Idolem se stala například newyorská fotograka Cindy Sherman.

90. léta se často označovala jako přehlídka kýče (Máchalová, Jana, 2012, Budiž móda), nebo bylo období označováno za hravý styl, kdy se kombinovalo staré s novým, který se ostatně v současné době vrací do sortimentu obchodních domů. Přibývalo módních přehlídek a každý rok se objevili noví designéři na nejzámějších módních scénách v New Yorku, Paříži, Miláně nebo Londýně. Začal růst počet obchodních řetězců, módních značek

i časopisů. Reklamní kampaně měly rozhodující vliv na módní prostředí. Zatímco dříve pózovali v reklamě sami návrháři. Například Vivienne Westwood vyfotil Juergen Teller pro její kampaň Gold Label z roku 2010, (Máchalová, Jana, 2012, Budiž móda) tak teď se začaly objevovat filmové idoly, modelky a ikony hudebního světa.

Foto Peter Lindbergh. Na fotografii: Naomi Campbell, Linda Evangelista, Tatjana Patitz, Christy Turlington a Cindy Crawford.

Na fotografii: Naomi Campbell, Dolce & Gabbana, autunno inverno 2024 2025. Isidore Montag / Gorunway.com.

Na fotografii: Eva Herzigová, The Row, Resort 2025. Jamie Hawkesworth / Courtesy of The Row.

Hlavní trendy v 90. letech udávaly slavné filmové osobnosti (například Jennifer Aniston, Reese Witherspoon nebo Ryan Phillippe). Zásadní vliv měla také hudební scéna. Například zpěvačka Britney Spears do módy přináší módní styl zvaný Sexy school girl. Významnou roli v módě hrály také televizní seriály jako Beverly Hills 90210, Čarodějky, Divoký Anděl, Krok za krokem nebo Friends. Móda a hudba a film se vzájemně prolínaly. Mnohem zásadnější pro tehdejší módu byl ale nástup supermodelek – například Cindy Crawford, Tatjana Patitz, Helena Christensen, Linda Evangelista, Claudia Schiffer, Karen Muldere Stephanie Seymour, Naomi Campbell, Kate Moss, Christy Turlingtonová. Všechny plnily stránky fashion magazínů. Roku 1990 nastal přelom ve vnímání módního průmyslu, když se v prodeji objevilo nové vydání britského módního časopisu Vogue s pěticí známých modelek, které fotografoval také Peter Lindbergh. Naomi Campbell společně s Lindou Evanglista a Christy Turlington utvářely slavnou trojici. Anglický zpěvák George Michael si vybral mezi topmodelkami tváře pro svůj nový videoklip zvaný Freedom (1990). V poslední dekádě se některé z nich vrátily na přehlídková mola. V rámci Fashion week[1] na sezónu podzim/zima 2024, 2025. Mezi nimi je například Eva Herzigová, Naomi Campbell nebo Natalia Vodianova. Příkladem může být přehlídka Winter 2024 od zpěváka Pharella Wiliamse pro návrháře Louis Vouitton s názvem American western. Hudebníkovi se podařilo propojit svou vášeň pro hudbu i návrhářství. Byl obsazený také do krátkého sedmiminutového módního filmu s názvem Reinkarnace Karla Lagerfelda.

Kolekce Cut, Slash & Pull ensemble, Vivienne Westwood, 1990, Anglie.

[1] Fashion Week je definován jako „dvakrát ročně se opakující módní událost, při níž návrháři a módní domy prezentují své nejnovější kolekce oblečení a doplňků prostřednictvím módních přehlídek a různých prezentací, čímž stanovují trendy pro nadcházející sezóny.“ (zdroj: „Fashion: A History from the 18th to the 20th Century,“ Kyoto Costume Institute).

V té době byly ikonické například boty na platformě (které v 90. letech nosily třeba zpěvačky ze skupiny Spice Girls). V módě převažovala zejména látka z džínoviny, která nechybí ani v kolekcích řady módních značek v současnosti. Ve velkém si tento materiál v současné době oblíbili také někteří módní influenceři a celebrity.

Novou vlnou se stal také módní styl zvaný Grunge. Neupravený a ležérní. Nosily se příliš velké kalhoty (jinak také zvané Oversize), dlouhé mikiny a velká sluchátka. Dále kostkované flanelové košile, roztrhané džíny a trička s potiskem oblíbené kapely. Grunge je hudební žánr, subkultura a móda, která se s ním pojí. Mezi hudebníky a skupiny, které tento styl formovaly a inspirovaly, lze zařadit jména jako Jimi Hendrix, The Doors, Led Zeppelin, Nirvana, Sex Pistols, Black Sabbath a další. Fanoušci jejich styl napodobovali a třeba Kurt Cobain je dodnes považován za ikonu Grunge. Jedním z hlavních znaků stylu je dojem opotřebovanosti. Klasickými barvami jsou černá, vybledlá džínově modrá, tmavé nebo další vybledlé od stíny.

Foto John Rankin pro časopis Hungry, Dazed & Confused, vydání 15, 1995.

Annie Liebovitz, portrét Nicole Kidman, 1997.

Oblíbené jsou také děravé materiály. Populární značkou je v tomto stylu módní značka Converse. Lidé často nosili dlouhé nečesané vlasy nebo zacuchané copánky zvané dredy. Počátek Grunge zaznamenáváme v polovině 80. let minulého století (Podvalová Lenka. Diplomová práce, 2023, Grunge aneb rock raných 90. let 20. století) a pojí se k městu Seattle v USA. O dekádu později se tento styl opět vrátil, tentokrát ale ne do prodejen s novým zbožím ale do obchodů s oblečením z druhé ruky. Trend přetrvává více méně dodnes. Tento styl také prosazovala Vivien Westwood. Britská módní návrhářka a aktivistka. Patřila mezi osobnosti, které zpopularizovaly styl punku. Oblékala celebrity jako např. Ditu Von Teese, Pharell Williams nebo princeznu Eugenii z anglické královské rodiny. Kolekce Cut, Slash & Pull ensemble, Vivienne Westwood, 1990, Anglie.

Módní fotografie 90. let se vyznačovaly svým dokumentárním, naturalistickým[2] přístupem. Fotografové chtěli zachytit reálný život, a proto snímky často pořizovali v ulicích měst. Byli to například Jason Evans nebo také Peter Lindbergh, německý módní fotograf, který se specializoval na černobílé portréty. Kromě fotografování také natočil několik filmů. V jeho snímku Models, The Film (1991) se objevily světoznámé top modelky jako třeba Linda Evangelista, Naomi Campbell a Cindy Crawford. Peter Lindbergh rozporuje dokonalost, zásadní je pro něj opravdovost a osobnost fotografované osoby. Svým přístupem zcela změnil zaběhlé standardy módní fotografie. Místo ateliéru využívá ulice města. Vybírá si neatraktivní lokality. Podle něj by měl módní fotograf zobrazovat realitu, která odráží lidskou identitu a sociální prostředí.

Ve studiové fotografii se často používala bílá pozadí, experimentovalo se ale také s barvou. Jedním z uznávaných fotografů využívající barevný přístup je například John Rankin. V jeho tvorbě je typická hravost a pestrý make-up.

---

[2] Zdroj: Isabel Magdićová, Vývoj módní fotografie, 2020, bakalářská práce, Vysoká škola kreativní fotografie.

Dalším významným autorem módních fotografií je Terry Richardson. Využívá silné záblesky. Výrazně ovlivnil vývoj módní fotografie v této dekádě. Nejvýraznější tváří 90. let byla modelka Kate Moss. Mezi nejvýznamnější ženy fotografky na přelomu minulého století patří bezesporu Annie Liebovitz. Začátek její kariéry je spojen s časopisem Rollingstone. Od roku 1983 začíná fotit pro časopis Vanity Fair.

Foto Ellen von Umwerth, Smoking in bed, Eva Herzigová, 1994.

V té době fotila převážně portréty slavných hollywoodských osobností, jako je například fotografie těhotné Demi Moore z roku 1991 nebo ikonická fotografie Johna Lennona a Yoko Ono. Módní fotografie Annie Liebovitz se vyznačují precizností, výraznou barevností, pleť často připomíná vosk. Pracuje s vysoce stylizovanou scénou a mistrně naaranžovanými scénami. Další autorkou je Bettina Rheims, která začala fotografovat až ve svých 26 letech. Od 90. let pracovala jako módní fotografka pro časopis Vogue, Details nebo Face. Publikovala ženské portréty v sérii „Female Trouble“. V sérii „Modern Lovers“ se věnovala zobrazení androgynních a transgender modelů a modelek v době, kdy se mnoho slavných osobností potýkalo s onemocněním AIDS. V roce 1995 nafotila oficiální portrét francouzského prezidenta

Jacquese Chiraca. V roce 1998 se věnovala obsáhlé sérii „I.N.R.I.“ ve spolupráci se svým manželem. Ellen von Unwerth je německá fotografka a režisérka, a také bývalá modelka. Na začátku 90. let si získala pozornost veřejnosti svými fotografiemi pro reklamní kampaň společnosti Guess. Její práce je publikovaná ve velké řadě módních časopisů, jako je Vogue, Vanity Fair, Interview, The Face a další. Její fotografie rezonují a působí zábavně. Autorka využívá ženských hlavních rysů, sexuálního napětí nebo hravosti. Vydala několik knih o fotografii. V 90. letech také nafotila propagační materiály pro hudební kapelu Duran Duran. V roce 2020 získala prestižní Cenu královské fotografické společnosti za redakční, reklamní a módní fotografii.

Rineke Dijstra je významnou holandskou portrétní fotografkou, jejíž práce ovlivnila řadu autorek (mimojiné Terezu Vlčkovou, absolventu Institutu tvůrčí fotografie). Pracuje převážně s denním světlem a jednoduchými pózami.

Bettina Rheimes, portrét Madonny, 1995.

Rineke Dijkstra, 1992, Kolobrzeg, Polsko.

Annie Liebovitz, Vogue, 2006.

TREND V SOUČASNÉ MÓDNÍ FOTOGRAFII

Současná móda je těžko definovatelná a je často populární ve vlnách. Doba se zrychluje a neustále se objevují nové trendy. Velký vliv mají také sociální sítě, influenceři a digitální doba. Díky internetu dokážeme najít inspiraci během pár minut, zhlédnout on-line módní přehlídku nebo nakoupit od módního návrháře z druhého konce světa. Někteří návrháři se začínají opět inspirovat módou minulého století. V dnešní konzumní společnosti je obecně v umění průlomová zejména originalita nebo šok.

Ulice se stává místem velké inspirace. Čím dál více módních fotografů začíná prolínat komerční tvorbu s uměleckou. V zahraničí je dnes již velmi běžné, že módní značky vyžadují od fotografa právě autorský rukopis. V současné módní fotografii je velkým tématem opravdovost a nedokonalost.

Stejně tak jako třeba recyklace, up-cycling, udržitelnost, body-shaming, gender, multikulturní rozdílnosti a další. Důraz je kladen na individuální krásu a sebepoznání. Věnuje se tomu například Marie Tomanová v cyklu Young American, Eliška Sky v cyklu Womaneroes nebo Hana Knížová v souboru Mothers. Prostřednictvím fotografie se autorky často snaží propojit s krajinou jim blízkou, nebo si vytváří svou vlastní na základě snů, zážitků, či ze vzpomínek z dětství. Často reagují na stav společnosti, ekologickou situaci, nabádají k inspiraci přírodou, nikoliv k její destrukci.

Foto: Michaela Karásek-Čejková z projektu Czechia.

Foto Marie Tomanová, soubor Young American, Lili, 2016.

Řešení otázek ekologie, recyklace, genderu nebo postavení žen ve společnosti není nové pro tuto dekádu. Dlouhodobě toto téma řešila například Franka Sozzani, bývalá šéfredaktorka Vogue Italia. V roce 2010 vyšel několikastránkový editorial, který pracoval s problematikou ropných skvrn. V roce 2014 se potom objevil editorial o ženách a domácím násilí.

V dnešní době se opět vracíme k předešlým módním trendům, hledáme inspiraci a vzory v ikonách mezi fotografy minulého století. Nejdramatičtější posun v módní fotografii nastal po roce 2010, kdy začala být populární sociální síť Instagram a blogy. V počátcích byl Instagram platformou pro běžné uživatele, kteří chtěli společně sdílet své fotografie. Inspirací pro tuto aplikaci byl Polaroid. Typický svým čtvercovým formátem. Zásadní bylo instatní pořízení fotografie a možnost okamžitého zveřejnění. Módní domy, časopisy, designéři i návrháři začali postupně komunikovat prostřednictvím sociálních sítí se svými fanoušky a zákazníky. Dnes je již praxí na denní bázi ukázat uživatelům proces výroby, zasvětit je do příběhu značky a aktivně pracovat na online networkingu.

Současná generace se snaží v módní fotografii nabourávat zaběhlé stereotypy. Balancují na hranici krásy/luxusu verus ošklivost, reality versus fikce. Pohled současné generace českých fotografek se také často upíná na národní tradice i podstatu existence. Zajímá je budoucnost, soulad s okolním prostředím. Fotografie je pro ně prostředkem, jak zobrazit své myšlenky a citlivě komunikovat se společností.

Hana Knížová z projektu Mothers.

Shotby.Us, pro Dolce Vita.

Shotby.Us, pro Dolce Vita.

Eliška Sky, projekt Body studies.

Eliška Sky z projektu Vanitas, 2012.

Shotby.Us, z projektu Adonxs.

MICHAELA KARÁSEK–ČEJKOVÁ

Michaela Karásek-Čejková je současná česká fotografka věnující se ve své práci především koláží, módní fotografii a portrétům. Používá vytříbenou vizualitu, spolupracuje s dalšími kreativními tvůrci z uměleckého světa. Především s návrháři a designéry. Fotí pro lifestylové časopisy, jako je například Dolce Vita, Elle Deco ration, Harper‘s Bazaar. Komunikuje s divákem prostřednictvím originální vizuální stránky. Inspiraci hledá především v malbě a v četbě knih. Je pro ni velmi důležitý přímý kontakt při tvorbě fotografií. Proto volí často koláže, které ručně stříhá z fotografií, které vytvoří. Michaela se narodila roku 1989 v Ostravě. Tam také vystudovala Střední uměleckou školu a následně pokračovala na pražské FAMU. Absolvovala stáž na Aalto School of Art, Design and Ar chitecture v Helsinkách a pracovní stáž v Alla Carta Maga-zine v italském Miláně.

Portrét Michaely Karásek-Čejkové, foto Zuzana Fajmonová, projekt Innerspace, 2024.

Ocenění

V roce 2020 získala prestižní ocenění v české soutěži Czech Grand Design v kategorii Fotograf roku 2019. Ocenění dostala za fotografie kolekce Sadalsuud od šperkařky Janji Prokić, fotografie pro projekt Czechia, fotografie kolekce To a jen sen (Ester a Josefina) a také za vizuál 20. ročníku festivalu Mezipatra.

Projekty

Michaela Karásek-Čejková má na svém kontě řadu spoluprací s designéry a módními návrháři. Například s Eliškou Kuchtovou a její značkou Cutulum zaměřenou na design obuvi nebo s návrhářkou Hanou Frišonsovou. Vytvořila obal alba pro operní zpěvačku Bellu Adamovou, vizuál pro taneční performance Markéty Vacovské a Miřenky, portrétovala designérku Elišku Lhotskou a dlouhodobě také spolupracuje s Janjou Prokić. Michaela Karásek-Čejková také fotograficky zpracovala zakázku pro značku Preciosa Crystals kolekci SS 2024 Crystal Innovations. V roce 2021 nafotila vizuál pro Czech Grand Design. Tváří byla designérka Lucie Koldová, jejíž tvář byla zakrytá zrcadlem odrážejícím světlo směrem k divákovi. Dlouhou dobu spolupracovala s přední českou módní návrhářkou Klárou Nademlýnskou, s Bellou Adamovou, vytvořila koláž S hlavou v oblacích pro Designblok[3], sérii koláží pro Elle Decoration. Jedná se o koláž k 25 letému výročí Designblok roku 2023. Michaela Karásek-Čejková společně se svým manželem založila projekt Pickey Parents, kde ve spolupráci s českými designéry, ilustrátory či návrháři vytvářejí limitované edice výrobků do dětských pokojů. Cílem projektu je podněcovat dětskou fantazii.

[3] Designblok je největší, nejvýznamnější a nejnavštěvovanější přehlídkou současného designu a módy v České republice a ve střední Evropě. Orientuje na design a všechny jeho oblasti. Představuje díla designérů a producentů z celé Evropy. Zdroj: Designblok.cz

Pugét pro malou mořskou vílu, Michaela Karásek-Čejková pro projekt Pickey Parents.

Dětské šaty z projektu Pickey Parents. Spolupráce oděvní designerky Kateřiny Plamitzerové a grafického designera Františka Kasta (Kirka studio).

Tvorba

Umělkyně Michaela Karásek-Čejková je autorkou ilustrací ke knize Proč jsme tak naštvané (2022), která vznikla ve spolupráci s Šárkou Homfray. Kniha popisuje společenské postavení žen v současném Česku. Mapuje genderové rozdíly ve škole, v práci, ve vědě i politice. Má za cíl transformovat vztek, při kterém neférový systém probouzí v ženách v české společnosti pozitivní změny. Je také o emoční zátěži, která často na ženy dopadá nebo o stereotypní výchově „hodné holčičky“.

Michaela Karásek-Čejková, portrét Maxima Velčovského, uměleckého ředitele LASVIT, 2023.

Michaela Karásek-Čejková, Living Rooms, Elle Decoration, 2022.

V roce 2020 vydala spolu s Lucií Králíkovou (zahradní architektka) knihu Svátosti, mapující české méně známé zanikající tradice a rituály. Jejich práce byla vystavena v galeriích a na výstavách po celém světě. Kniha je autentickým poetickým deníkem a spojuje dokumentární zápisy s uměleckou fotografií. Karásek-Čejková má na svém kontě také projekt Czechia, na kterém spolupracovala společně s Kateřinou Plamitzerovou a Lucií Králíkovou. Autorky společně prozkoumávají moravské a slezské regiony, odhalují novodobý folklór a přibližují divákovi současný život v místech, kam příliš nezavítá. Výzkum obsahuje fotografie, kresby, doprovodný text, kroje – objekty a sbírky z jejich osobních suvenýrů z cest. Součástí projektu je tvorba zcela nových oděvů a krojů, které jsou charakteristické pro danou oblast. Na jejich výrobu byly použity materiály převážně ze secondhandů a bazarů. Barvy na krojích dodávají také rostliny z místní krajiny. Projekt Czechia se dostal také do Londýna na Designblok 2018.

Na fotce autorky projektu Czechia: Kateřina Plamitzerová, Michaela Karásek-Čejková a Lucie Králíková.

Fotka z projektu Czechia: Kateřina Plamitzerová, Michaela Karásek-Čejková a Lucie Králíková.

Fotka z projektu Czechia: Kateřina Plamitzerová, Michaela Karásek-Čejková a Lucie Králíková.

Michaela Karásek-Čejková, z knihy Svátosti.

Michaela Karásek-Čejková, Elle Decoration Czech, 2023.

Michaela Karásek-Čejková, portrét umělkyně Lu Jindrákové, 2023.

1) Proč vlastně fotíš? Co tě k přivedlo k focení?

Vzpomínám si, že už jako malé dítě jsem milovala kreslení, malování a tvoření obecně. Rodiče mě proto přihlásili do Lidušky na výtvarku, kde mě to tak chytlo, že jsem tam pak docházela 3x týdně. Chtěla jsem se hlásit na obor ilustrace, jenže když mi bylo 13 let, tak mi táta koupil analogovou zrcadlovku a zároveň ve sklepě našeho rodinného domu vybudoval fotokomoru. Tam jsem měla možnost vidět, jak se fotografický obraz zjevuje ve vývojce a tímto momentem mě fotografický proces úplně pohtil. Fotka pro mě do té doby byla příliš odosobněné médium, jehož výsledek vzniká přes přístroj, ale tím, že jsem viděla, jak samotný obraz vzniká, a že do něj můžu také vstupovat v procesu vzniku, mě zasáhla a zamilovala jsem si ji.

2) Chtěla jsi odjakživa fotit módu nebo ses věnovala i jiným žánrům?

Na Střední uměleckou školu v Ostravě, obor Užitá fotografie a média, jsem se hlásila s portfoliem plným reportážních a dokumentárních snímků, ovlivnila mě tvorba Jindřicha Štreita, byl mým vzorem a byla jsem si jistá, že chci jít v jeho stopách. Ale ve třetím ročníku jsme dostali zadání „móda“ a já zjistila, že mi tento žánr umožňuje vytvářet vlastní scény a obrazy, situace inscenovat, tedy přístup, který mě vlastně zase vracel k ilustraci, mé druhé lásce.

3) Jak náročné je prosadit se v módním odvětví fotografie?

Myslím, že je to jako v každém jiném výtvarném oboru - to, že se člověk prosadí, vznikne ze směsice tvrdé práce, potřeby komunikovat věci vlastním rukopisem a velké míry souhry náhod a štěstí.

4) Kdo tě nejvíce inspiruje a jak přistupuješ ke konkurenci?

Z módních fotografů mám moc ráda práci Tima Walkera. Velkou inspirací jsou mi také kamarádi, designeři a výtvarníci a jejich osobité přístupy v různých médiích, prostřednictvím nichž se vyjadřují. Co se konkurence týče, mám k ní neutrální postoj, respektive se přiznám, že na ni moc nekoukám. Navíc vnímám, že mezi českými fotografy, respektive českými fotografkami, panuje přejícná atmosféra s holkami, fotografkami, jsme v kontaktu a máme radost, když se některé z nás něco povede, vzájemně se inspirujeme. Jinak jsem si vzpomněla, že můj zásadní fotografický vzor je Helmut Newton.

5) Jak propojuješ umění a řemeslo? Komerci a vlastní tvorbu?

Pro mě byla komerční fotografie vždy i volnou tvorbou. Nedělám mezi nimi rozdíl. U komerční fotky mi vyhovuje, že dostanu zadání, to mi vymezí nějaké limity a já pak na něj navazuji svým vizuálem. Možná je pro mě „komerce“ ještě něco více v tom smyslu, že když se fotografie objeví v časopise, má k nim najednou přístup celá republika, můžou být důvodem, proč si někdo daný magazín koupí, a to mě těší, navíc někomu přinesou užitek. Zatímco u výstav se často setkávám s tím, že si připadám nejistě, zda to, co jsem udělala, mělo nějaký dopad, jestli ty věci někdo viděl, jestli někomu něco, krom mě, daly.

6) Popsala bys tvůj tvůrčí proces od nápadu až po realizaci?

Na začátku tvůrčího procesu stojí v mém případě zadání od klienta, časopisu, designera. Ráda se s klienty na začátku sejdu osobně, chci vědět o jejich práci co nejvíce, navnímat je, porozumět zadání, aby nedošlo k nedorozumění. Pak přijdou rešerše, vytváření moodboardů, vlastní skicy a prezentace klientovi. Když nápad projde odsouhlasením, samotná realizace, která sestává

z přípravy rekvizit, focení a výsledných retuší/koláží. Za každým focením je velké množství myšlenkových procesů a produkční práce.

7) Jak vnímáš postavení ženy v umělecké branži? Je těžké být úspěšnou ženou fotografkou?

Být ženou fotografkou těžké není až do momentu, kdy má žena děti a musí skloubit péči o nejbližší s vlastní prací. Také záleží na tom, jakému konkrétnímu zaměření ve fotografii se žena věnuje. Troufám si říct, že například při práci v reportážní fotografii, to až tak náročné není, protože tam se k focení neváže to nejnáročnější - klid na vymýšlení, koncentrace. To se s dětmi moc nedá, jen tak sedět a promýšlet.

8) Jak se ti daří propojit rodinný život a práci?

Propojení péče o rodinu a práce je težké. Když jsou děti malé a vyžadují pozornost, je to doba neustálého narušování koncentrace, odbíhání, práce po nocích, odbývání jednoho nebo druhého. Pocit, že nic neděláte naplno, protože to prostě nejde. Ale zároveň vnímám mateřství jako neskutečně inspirativní období. Děti vidí věci čistě, bez příkras, a nevnímají čas a žijí tady a teď a to mě baví. Hodně čerpám z jejich her a nápadů. A také jsem šťastná, že mě děti, hlavně dcera, vidí pracovat, že ví, že to jde. Chci jí být vzorem, aby věděla, že se v životě může jako žena realizovat.

9) Jak tě napadlo začít dělat koláže? Děláš je digitálně nebo ručně?

Ke koláži jsem se dostala, když jsem se hlásila na pražskou FAMU. Na přijímačky jsem se hlásila se souborem inspirovaným knihou Alenka v říši divů. Tehdy jsem nafotila své autoportréty, ty pak

vytiskla, vystříhala a komponovala v reálném prostředí. Tehdy jsem si uvědomila, že mě baví vytvářet jinou realitu, než tu, která je daná. Utvářet si svět podle svých představ. Zároveň to dnes s odstupem vnímám jako návrat k mému původnímu zaměření, a sice ilustraci. Koláž mi umožňuje propojovat v jednom obraze prvky, které by se normálně nesešly, a to mě baví. Zároveň díky ní mohu být se snímky ve fyzickém kontaktu. A co se týče koláží samotných, nejraději pracuji s principem klasické, ručně vystři-hávané koláže. Ale v rámci zadání na to často nezbývá budget, tehdy vytvářím koláže v grafických programech.

10) Co pro tebe znamená udržitelnost, konzum, recyklace atd.? Jak vnímáš udržitelnost na české módní scéně?

Myslím, že udržitelnost je dnes již, naštěstí, samozřejmostí a je vlastně takovou nepsanou povinností každého tvůrce/designera, o ní automaticky přemýšlet. Už to není nic inovativního, co je po-třeba v rámci vytváření díla či projektu zdůrazňovat. Udržitelnost se stala běžnou součástí tvorby většiny českých designerů, což je skvělé.

11) Jaké světlo při focení preferuješ (záblesky, trvalé světlo)?

Nejraději mám denní světlo a jeho rozmanitost. A to především při focení portrétů.

12) Hodně fotíš pro umělce. Vybíráš si je sama, nebo oni osloví většinou tebe?

Hodně fotíš pro umělce. Vybíráš si je sama, nebo oni osloví větši-nou tebe? Mám štěstí, že v současnosti většina nabídek, co mám, přichází od lidí, kterým se líbí, co dělám, tedy jakým způsobem pracuji. Takže oslovují oni mě. Zároveň si uvědomuji, že můj ruko-

pis nese i tu nevýhodu, že jsem oslovována na specifické projekty. Nedostávám běžná zadání jako například focení modelky v ateliéru na bílém pozadí. A to mě někdy mrzí, protože mi to svým způsobem bere práci.

13) Největší úspěchy a ocenění v posledních letech?

V roce 2020 jsem získala ocenění Czech Grand Design v kategorii Fotograf roku 2019, před tím Prague Photo Award v roce 2010.

14) Co plánuješ do budoucna?

Momentálně plánuji výstavu v Moravské galerii v Brně, která bude zahájena letos v květnu. To je pro mě momentálně nejdůležitější. Také se chci koncentrovat na projekt, který jsem loni založila s manželem, Picky Parents. A v neposlední řadě řeším publikaci týkající se osoby mé babičky, která v 80. letech emigrovala na Aljašku, tam se vdala a pak se rozhádala s naší rodinou a od té doby o ní nemáme žádné zprávy. Na Aljašku bych se chtěla vydat, mám tam rozjednanou rezidenci, a zpracovat literárně-fotografický deník o její osobě.

Krásná práce, kolekce 2023, foto Michaela Karásek-Čejková.

Výstavy (výběr)

2013/01/30 - 2013/02/24, Každej pes jiná ves, Galerie Fiducia (Fotografická galerie Fiducia), Ostrava (Ostrava-město)
2010/03/29 - 2010/04/04, Prague Photo 2010, Mánes, Praha
2011/03/29 - 2011/04/29, MGZN, Galerie FotoGrafic, Praha
2011/04/06 - 2011/04/29, Planoucí, krutý, krásný a bledě růžový / Glühend, gnadenlos, schön und blassrosa, Botschaft der Tschechischen Republik, Berlín (Berlin)
2011/12/10 - 2012/04/01, Obraz, v kterém žijeme, Galerie Středočeského kraje (GASK), Kutná Hora (Kutná Hora)
2012/05/19 - 2012/06/17, The Picture we live in / Obraz, v kterém žijeme, Dom umenia, Bratislava (Bratislava)
2013/01/11 - 2013/02/10, Frame 012, Leica Gallery Prague, Praha
2013/05/15 - 2013/08/18, Vnitřní okruh v současné české fotografii, Městská knihovna Praha, Praha
2013/11/05 - 2013/12/01, Vnitřní okruh v současné české fotografii, Dom umenia, Bratislava (Bratislava)
2014/06/12 - 2014/10/05, Vnitřní okruh v současné české fotografii, Muzeum umění Olomouc - Muzeum moderního umění, Olomouc (Olomouc)
2018/05/26 - 2018/06/17, Avant Garde: Velká hra na budoucnost, Výstaviště, Pavilon G, Brno (Brno-město)
2019/02/24 - 2016/04/28, Czechia No. 7, Galerie Středočeského kraje (GASK), Kutná Hora (Kutná Hora)
2021/07/14 - 2021/08/17, Santa Casa: Michaela Karásek Čejková, Lucie Králiková (Efemér), Galerie Fiducia (Fotografická galerie Fiducia), Ostrava (Ostrava-město)
2024/05/24 - 2025/03/31, Vesna 2.0, Jurkovičova vila, Žabovřesky, Brno (Brno-město)

ELIŠKA SKY KYSELKOVÁ

Eliška Sky Kyselková je absolventkou ateliéru reklamní fotografie na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a University of the Arts v Londýně se zaměřením na Fashion Photography a portrét. Její rukopis vyniká výrazným vizuálním zpracováním, bohatou scénografií, barevností, bodypaintingem a hravostí. Autorka spolupracuje s nejvýznamnějšími módními časopisy světa, jako jsou například I-D, Vogue Italia, Hunger, Vision China, Pylot, Dolce Vita a další. Také se věnuje režírování módních klipů. Tato česká fotografka žije již několik let v Londýně a ovlivňuje svět fotografie svými projekty, které podporují různorodost modelů, povědomost o udržitelnosti, vybízejí ke konverzaci ohledně krásy a vnímání těla. Eliška je současně art directorka, a také vyučuje na London Institute of Photography. Spolupracuje také s řadou návrhářů a se známými značkami, jako jsou například Puma, Preciosa crystals, Kateřina Reich, Estelle London a další. Její volná tvorba je těžko odlišitelná od komerčních zakázek. O fotografii se začala zajímat na gymnáziu. Již na škole experimentovala s tvorbou složitých scén a spolupracovala na svých projektech se spolužáky.

Soubor Parasites, 2021, foto Eliška Sky Kyselková.

Tvorba

Výrazným prvkem v její tvorbě jsou syté barvy, bohaté dekorace, excentrické oblečení, hra s tvary a netradiční kompozice. Dále velmi komplexní scény, typické svou rozmanitostí. Pro své projekty si vybírá výrazné tváře, různorodé postavy, a často také amatérské modely. Je pro ni důležité bourat konvenční genderové definice. Standardně střídá formáty a fotografická média, ať už se jedná o polaroid nebo středoformát. Jejími vzory jsou Annie Liebowitz, Erwin Olaf, Vivian Sassen, Olaf Breuning nebo Tim Walker. Pro její tvorbu je velkou inspirací také město Londýn, plné národnostní diverzity a módy. Nápady hledá v historii, literatuře, filmech, ale i na sociálních sítích. Eliška Sky Kyselková se zaměřuje na témata, jako je konzum, uspěchanost dnešní doby nebo spotřební život. Do své tvorby prolíná i náboženství, úvahy o budoucích životech a zpracovává téma antropocénu a multikulturální různosti. Typické pro její tvorbu je využití běžných předmětů pro dosažení netradičních světelných efektů a světelné atmosféry. Vždy a všude s sebou vozí barevné filtry, prismu a různé folie. Při focení používá třeba zrcadla, lupu nebo vodu, čímž se jí daří měnit fotografovanou realitu. Eliška se ve své tvorbě věnuje každému projektu v celé jeho komplexitě. Od nápadu, přes složité přípravy, malování skic, hledání lokace, casting, set design až po samotnou produkci.

Soubor Dutch Remastered, Style SCMP, 2022, foto Eliška Sky Kyselková.

Projekty

Jako nejvýznamnější projekty můžeme zmínit například Ultra humans, vytvořený pro Vogue CS – lidská těla připomínají podmořské fantaskní tvory. Globe s Moon Vision je projekt, kde Eliška ukazuje přírodu ve spojení s člověkem, a jaký negativní vliv na přírodu člověk má. Své modely umístila do veliké plastové koule doprostřed krajiny. Chce tím zdůraznit oddělení člověka od přírody. Viva Matisse je dlouhodobý projekt, kde se nechává inspirovat nejznámnějšími kolážemi stejnojmenného malíře světové avantgardy. Projekt Womaneroes oslavuje sílu, krásu a odlišnost žen různého věku a postavy. Celá série je založena na výrazné barevnosti a bodypaintingu modelek. Projekt Parasites pojednává o symbióze mezi člověkem a přírodou. Zkoumá udržitelnost materiálů, využití ekologických zdrojů a ochranu životního prostředí. Termovision je projekt inspirovaný fotografiemi Země skrze infračervené záběry AIRS (The Atmospheric Infrared Sounder). Cílem projektu je informovat diváka o propojení člověka s planetou a upozornit na globální oteplování. Eliška komunikuje skrze abstraktní malbu na tělech modelů. Mezi další projekty patří také My blending family nebo Body Conversations.

Ocenění

Na svém kontě má řadu českých i světových ocenění. Vyhrála na příklad Portrait of Britain od British Journal of Photography, byla finalistkou Hasselblad masters 2018. Vystavuje u nás i v zahraničí. Mezi další ocenění patří také PhotoArtfolio - Lightvisions award - Silver Winner. Analog Sparks - Silver Winner in Human Generations and Honorable mention in Fine Art.

Ultrahumans pro Vogue CS, foto Eliška Sky.

Thermovision, foto Eliška Sky, 2021.

Životní prostředí

Spousta editoriálů, na kterých pracuje Eliška Sky Kyselková, se věnuje kráse přírody a životnímu prostředí. Záměrem je přimět diváka k zamyšlení.

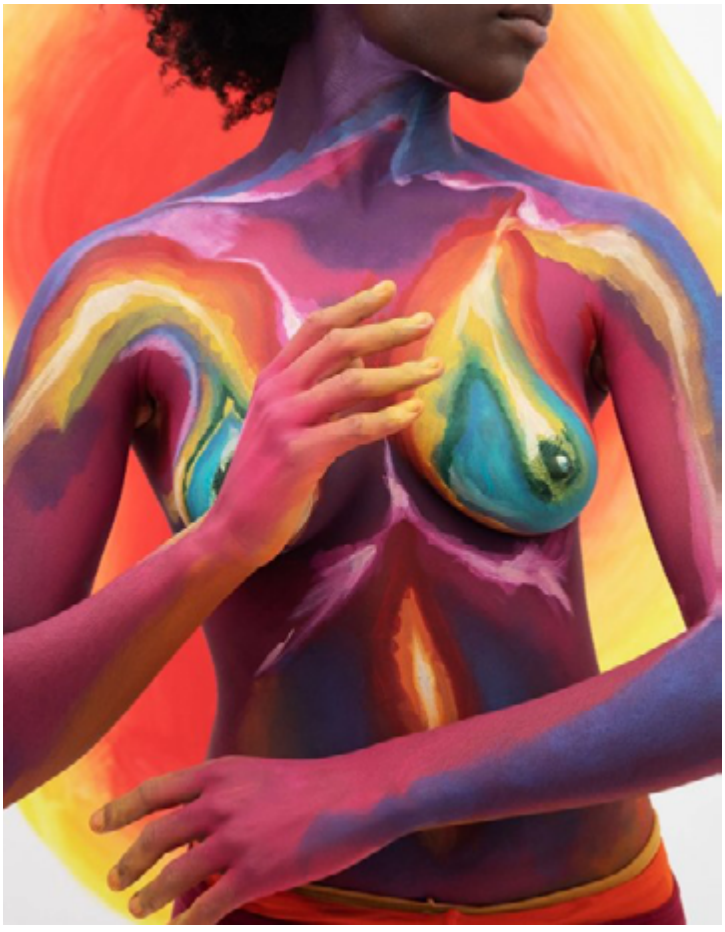
Vive Matisse, foto Eliška Sky.

Globe s Moon Vision, foto Eliška Sky.

Vive Matisse, foto Eliška Sky.

Thermovision, 2021, foto Eliška Sky.

Výstavy (výběr)

3-5/2023 Encounters, FOG Gallery, Bratislava, SK
10/2022 Parasites - Global Good Awards, BMA House, London
7/2019 In the World of Hanafuda Cards exhibition, Dray Walk Gallery, Old Truman Brewery, London
11/2023 - OFF festival, Kunsthalle Gallery, Bratislava, SK - World 2.0
11/2023 - Head On Festival, Sydney, AU - My blending brother
9-10/2023 Uchi Soto by Contemporary of Photography Art, S.A.G.E Gallery, Bangkok, Thailand - Womaneroes
9-10/2023 Magic Silver Show, Clara M.Eagle Gallery, Kentucky, US - Vive Matisse!
9/2023 LIghtvisions, Photo Artfolio, US - online exhibition
8/2021 Phest photography festival, IT - Womaneroes
6/2021 FOG exhibition, Bratislava SK - Elves stories
10/2020 Fresh Eyes Photofair
11/2019 Aesthetica short film festival: fashion category, official selection, York, UK
11/2018 Aesthetica short film festival: LCF, York, UK
11/2018 Off festival - Anthropocene - Bratislava, SK
6/2018 China International Photographic Festival, Zhengzhou China
10/2015 Adidas | Teniskology - installation - Prague, CZ
10/2015 Fenomen F - Bory Mall, Bratislava, SK
6/2015 Existence dissolved in concept - Festival Pohoda - Bratislava, SK
5/2015 Menu 2 - Galery Vakuum - Ljubljana, Slovenia
2/2015 MA15 exhibition - Victoria House - London, UK

HANA KNÍŽOVÁ

Hana Knížová patří mezi přední české módní fotografky, fotí pro nejvýznamnější módní značky a magazíny. Rodačka z České Lípy studovala na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy Mediální komunikaci. V roce 2010 odjela studovat do Londýna magisterský obor zaměřený na fotografii. Focení se věnuje již od gymnázia. Dříve se také věnovala malbě. Hlásila se na obor scénografie, kam se nakonec nedostala. V té době přestala kreslit a malovat a zaměřila se na fotografii. Fotila převážně kamarády a rodinu.

Projekty

Věnuje se velmi často komerčním zakázkám spojeným s módou, ale má na svém kontě také autorské projekty jako Family Matters. Fotografický soubor zaměřený na dvojčata. V souboru Matky vytvořila sérii portrétů svých těhotných kamarádek, mezi nimiž najdeme i zmíněnou Michaelu-Karásek Čejkovou. Studuje své přátele v dlouhodobém časovém horizontu. Její projekty se mezi sebou prolínají a dlouhodobě ji přitahuje téma rodiny a dynamika lidských vztahů. Sama autorka říká, že ji vždy fascinovala dvojčata nebo velké rodiny, protože sama pochází z malé rodiny.

Projekt Matky, foto Hana Knížová.

Dalšm významným projektem je Hamr na Jezeře, kde Hana Knížková dokumentuje život dětí ve věku od 9 do 15 let z diagnostického ústavu na severu Čech. Začala tam jezdit několikrát do roka, později se jednalo spíše o nahodilé návštěvy. Mezi další projekty patří Couple Exchange, Ellyana nebo Project Quarantine.

Projekt Hamr na jezeře, Hana Knížová.

Projekt Hamr na jezeře, Hana Knížová.

Made by fire je jeden z jejích nejnovějších projektů. Jedná se o zakázku z Moravské galerie na vytvoření vizuálu pro největší výstavu skla a keramiky v České republice. Na projektu pracovala několik měsíců, pracovala experimentálním přístupem.

Made by fire, Hana Knížová.

Módní fotka

Hana Knížová se objevuje v českých, ale i zahraničních médiích, jako je například Tatler, The Telegraph, Vogue či Harper's Bazaar. Její jméno se spojuje ale také s módními značkami, jako jsou Alexander McQueen, Stella McCartney nebo třeba Virgin Records. Módní fotce se věnuje Hana Knížová zhruba patnáct let a vnímá, jak se mění ideál krásy. Je více inkluzivní a diverzifikuje se. Podle ní se každý člověk může dnes identifikovat s určitou subkulturou a najít si v té estetice svůj trend a ideál. Hanu Knížovou fascinuje jinakost. Při editorialu pro Vogue splupracovala také s módními agenturami, které reprezentují modely nespadající do kategorie běžně vnímané krásy, neodpovídají zaběhelému standardu svým věkem, povahou kůže ani postavou.

Hana Knížová pro Vogue CS.

Hana Knížová pro Vogue CS.

Projekt Couple Exchange, Hana Knížová.

Projekt Ellyana, Hana Knížová.

Ocenění

Hana Knížková vyhrála na soutěži Czech Grand Design cenu fotografka roku 2018. Zvítězila s fotografiemi z kolekce Nadotek, kterou pro nadaci Debra vytvořil umělec Musa a oděvní desig-nérka Liběna Rochová. Vyhrála také John Kobal Award, a s tím se pojila výstava v londýnské National Portrait Gallery.

SHOTBY.US

Shot By Us je umělecké duo, které tvoří Lenka Glisníková a Karolína Matušková. Jejich vizuální přístup se vyznačuje důrazem na estetiku, experimentální prací s obrazem, formáty nebo tiskem. Neomezují se pouze na médium fotografie, pracují také s fotomontáží, tvoří videa a instalace. Ve svých tématech se věnují například společensko-kulturním změnám, ke kterým dochází v důsledku růstu technologického pokroku. Specializují se na módní fotografii, fotí produkty i portréty. Soustředí se na vizuální narativy s výraznými barvami, nekonvenční kompozice a práci s humorem. Setkaly se během studií na Fakultě umění v Ostravě, později absolvovaly magisterské studium na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze v ateliéru Alexandry Vajd a Martina Kohouta.

Ocenění

Dvojnásobné vítězky ceny Czech Grand Design za rok 2020 a 2023. Získaly také ocenění Red Dot Design Award za kampaň pro festival Tanec Praha v roce 2023. A mají za sebou nominaci na CGD v roce 2019.

Editorial pro magazín Dolcevita, 2020, Shotby.Us

Portrét Shotby.Us, autor Milan Jaroš.

Baví je provokovat a posouvat hranice. Často balancují na hranici kýče. Líbí se jim napětí mezi luxusem a levným materiálem, vytvářejí absurdní příběhy. Stírají hranice mezi autentičností a fikcí obrazu. Obě hledají svobodnější způsob vyjádření a nové postupy. Vytváří si vlastní scény, mají smysl pro kontrast, absurditu a jemný humor. Spoustu věcí, které se objeví na fotce, si vyrobí samy (například kulisy, rekvizity, květinové instalace). Rády přitom používají nízkonákladové materiály, které na fotografiích často vypadají luxusně, jako třeba igelit. Materiály často deformují (např. zmačkají, pošlapají, spálí apod.)

Nechtějí své projekty opakovat, ale spíš je rozvíjet stále novým směrem. Rády také porušují řemeslná pravidla fotografie a někdy cíleně svítí na předměty „nesprávným způsobem“. Důležitá je pro ně také práce se světlem. Rády s ním experimentují. Prostřednictvím fotografie nechtějí pouze zaznamenat, co se děje před objektivem, ale mají potřebu samotný děj vytvářet. Na prvním místě je pro ně proces a experiment.

Často volí neortodoxní medoty a staví různé instalace. V módní fotografii se snaží nabourávat čistotu a luxus, které se dle uměleckého dua ještě před nedávnou dobou na obálkách módních časopisů vyskytovaly. Chtějí, aby se divák byl schopen ztotožnit s obálkou magazínu. Proto balancují na hranici krásy a hnusu, luxusu a odpadu, reality a fikce. Často ve svých projektech odkazují na historické epochy umění nebo se zabývají symboly. Je pro ně důležitá práce s post produkcí, která jim umožňuje posouvat hranice reality. Fotografie skládají z několika expozic, které potom přes sebe postprodukčně skládají. Rády drží vizuál na abstraktní rovině bez nutnosti vysvětlování. Chtějí, aby si divák našel svůj vlastní způsob, jakým bude fotku interpretovat. Baví je diváka znejišťovat a mystifikovat. Jejich přístup je často diváky z řad fo-

tografů i široké veřejnosti považován za provokativní.

Projekty

Editorial pro časopis Dolce Vita, zaměřený na šperky (prsteny, náramky). Vizuál tvořily autorské obrazy českých umělců a umělkyň zachycené na kůži nebo nehtech. Fotografie kombinují precizní sklářskou práci s levným igelitem. Editorial pro časopis Swarm Mag s tématem Nekonečná návštěva. Série Underwatter Collection Františka Jungvirta. Editorial pro módní designérku Kateřinu Hynkovou. Kampaň pro videoklip Game, Adonxs 2022.

Editorial pro časopis Swarm Mag s tématem Nekonečná návštěva.

Shotby.Us, Portrait of uncertain time, 2021.

Editorial českého skla Pérola Barocca, Elle Decoration, 2022, Shotby.Us.

Dalšími významými projekty jsou Vizuál k podcastu Krása Lindy Bartošové. Vizuál k hudebnímu klipu Adonxs. Tvorba vizuálu pro festival Tanec Praha. Focení snubních prstenů pro Elišku Lhotskou. V tomto projektu propojily Shotby.us téma mateřství, lásku, porod. Současně experimentovaly s tekutinami, které nabarvily a kombinovaly je s živočišnými materiály, jako jsou například chlupy nebo předměty, které připomínají lidskou kůži. Kontrast pevného skla a pomíjivostí lučních květin v sérii fotografií pro kolekci Herbarium, Lasvit.

Kontrast pevného skla a pomíjivostí lučních květin v sérii fotografií pro kolekci Herbarium, Lasvit. | Foto: Shotby.us.

ZÁVĚR

Ženy hrají ve světě fotografie nezastupitelnou roli. Cílem této práce bylo představit úspěšné Češky ve fotografii a ukázat, jak jejich tvorba odráží vážná sociální témata, obsahuje hluboká poselství a nevyhýbá se ani kontroverzním tématům. Jejich tvorba má schopnost podněcovat k zamyšlení, a také inspirovat ostatní. Doba zásadně ovlivňuje jejich tvorbu, avšak jejich schopnost ztvárňovat hluboké a autentické emoce, zůstává konstantní.

V průběhu práce jsme si ukázali, že jejich úspěch není náhodný, ale je výsledkem tvrdé práce, talentu a neustálého hledání nových cest a nápadů. Tyto fotografky nejenže uspěly na domácí scéně, ale také si získaly uznání na mezinárodní úrovni, a to díky výjimečným projektům, které byly vystaveny v prestižních galeriích po celém světě. Každá z nich si uchovala svůj osobitý rukopis, který je odlišuje, a činí jejich tvorbu nezaměnitelnou.

Současná česká módní fotografie v ženském podání přináší další pohled na svět módy, kde se prolíná vášeň pro tvorbu s citlivým vnímáním sociálních a kulturních témat. Tyto čtyři fotografky nejenže obohacují českou i světovou scénu svým uměním, ale také inspirují další generace tvůrců k hledání vlastní cesty.

ZDROJE

Použitá literatura a internetové zdroje

—. 2014. [Online] [Datum: 1. 10. 2014] Dostupné z: https://chilton96.wordpress.com/2014/10/01/nicole-kidman-by-annie-liebovitz/

—. 2022. [Online] [Datum: 6. 6. 2022] Dostupné z: https://todayinmadonnahistory.com/tag/bettina-rheims/

BcA. Šmídová, Helena DiS. 2012. Inscenovaná fotografie. Diplomová práce, Západočeská univerzita v Plzni, Ústav umění a designu. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2020.

Halfarová, Hana. 2021. www.vlasta.cz [Online] [Datum: 15. 9. 2021.] Dostupné z: https://www.vlasta.cz/clanek/rozhovor-lenka-glisnikova-karolina-matuskova-bavi-nas-hrave-vybocovat-20260525.html

Haywood, Charlie. www.highsnobiety.com [Online]. Dostupné z: https://www.highsnobiety.com

Hollowood, Kate. 2019. www.itsnicethat.com [Online] [Datum: 19. 11. 2019] Dostupné z: https://www.itsnicethat.com/features/rankin-in-conversation-photography-191119

Kolevová, Silvie. 2016. www.czechdesign.cz [Online] [Datum: 5. 8. 2016] Dostupné z: https://www.czechdesign.cz/temata-a-rubriky/objektivne-podruhe-vychazejici-hvezdy-nasi-modni-fotografie-a-video

Kotik, Charlotta. 2006. www.brooklynmuseum.org [Online] [Datum: 20. 10. 2006] Dostupné z: https://www.brooklynmuseum.org/exhibitions/annie_leibovitz/

Kovanská, Laura. 2020. www.redbull.com [Online] [Datum: 20. 04. 2020] Dostupné z: https://www.redbull.com/cz-cs/fashion-udrzitelna-moda-eliska-kyselkova-rozhovor

Křížová, Olo. 2014. www.moda.cz [Online] [Datum: 16. 11. 2014] Dostupné z: https://www.moda.cz/uznavany-modni-fotograf-goran-tacevski-o-modni-fotografii-a-jeji-promene

Leibovitz, Annie a Alexandra Fuller. Annie Leibovitz Portraits 2005-2016. Phaidon, 2017.

Magdićová, Isabel. 2020. Vývoj módní fotografie. Bakalářská práce, Vysoká škola kreativní komunikace, Praha.

Máchalová, Jana. 2002. Posedlí módou. Moraviapress. ISBN 80-86181-47-2.

Máchalová, Jana. 2012. Budiž móda. Nakladatelství Brána. ISBN 978-80-7243-608-8.

Mazánková, Kristýna. 2022 www.harpersbazaar.cz [Online] [Datum: 11. 01. 2022] Dostupné z: https://harpersbazaar.cz/hblovers/michaela-karasek-cejkova-muj-rok-2021-v-obrazech/

Mrázková, Daniela. 1986. Příběh fotografie. Praha: Mladá fronta, 1986. ISBN 8070240040

Prášilová, Bára. 2008. Vlivy umění ve světové módní fotografii. Bakalářská práce, Slezská Univerzita, Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta, Institut tvůrčí fotografie. Opava: Slezská Univerzita

Ruppert, Veronika. 2016. www.mujrozhlas.cz/ [Online] [Datum: 13. 09. 2016] Dostupné z: https://

www.mujrozhlas.cz/modeschau/fotografka-eliska-kyselkova-o-encounters-vytvarne-umeni-telo-
-moda

Ruppert, Veronika. 2017. www.wave.rozhlas.cz [Online] [Datum: 16. 11. 2017] Dostupné z: https://
wave.rozhlas.cz/czechia-je-o-lasce-k-lokalnim-bizarum-respektu-k-lidem-a-mistni-historii-6279111

The Kyoto Costume Institute. Fashion: A History from the 18th to the 20th Century. Taschen, 2015.
ISBN: 9783836557191.

The Met Museum. www.metmuseum.org [Online] Dostupné z: https://www.metmuseum.org/art/
collection/search/284533

Victoria and Albert Museum. 2022. [Online] Dostupné z: https://www.vam.ac.uk/articles/vivienne-
-westwood-punk-new-romantic-and-beyond

Žůrek, Radim. 2010. Mladé české fotografky. Bakalářská práce, Slezská Univerzita, Filozoficko-Přírodovědecká Fakulta, Institut tvůrčí fotografie. Opava: Slezská Univerzita, 2010.

Osobní setkání s autorkami

Michaela Karásek-Čejková

Eliška Sky Kyselková

Webové stránky autorek

http://www.karasekcejkova.com/

https://www.shotby.us/

https://hanaknizova.com

https://www.eliskasky.com/eliskasky

Online a tištěné časopisy

https://www.vogue.it/

https://www.creativerestart.cz/

https://www.vogue.cz

https://harpersbazaar.cz/

https://www.elle.cz/

Online instituce

https://london.czechcentres.cz

https://www.designblok.cz/

https://www.fashiongonerogue.com/

JMENNÝ REJSTŘÍK

Adamová Bella ... 23
Aniston Jennifer ... 12
Bartošová Linda ... 52
Breuning Olaf ... 37
Campbell Naomi ... 11, 12, 14
Cobain Curt ... 13
Crawford Cindy ... 11, 12, 14
Dijkstra Rineke ... 16
Ellen von Unwerth ... 11, 16
Evangelista Linda ... 11, 12, 14
Evans Jason ... 14
Frišonová Hana ... 23
Fuller Alexandra ... 54
Glisníková Lenka ... 48, 54
Halfarová Hana ... 54
Haywood Charlie ... 54
Hendrix Jimi ... 13
Herzigová Eva ... 15
Hollowood Kate ... 54
Homfray Šárka ... 25
Hynková Kateřina ... 50
Chirac Jacques ... 16
Christensen Helena ... 12
Jungvirt František ... 50
Karásek-Čejková Michaela ... 22, 23, 25, 35, 55
Knížová Hana ... 17, 43, 46
Kobal John ... 47
Kodlová Lucie ... 23
Kohout Martin ... 48
Kolevová Silvie ... 54
Kotik Charlotta ... 54
Kovanská Laura ... 54
Králíková Lucie ... 26, 35
Křížová Olo ... 54
Kuchtová Eliška ... 23
Lagerfeld Karel ... 10
Leibovitz Annie ... 14, 39, 56
Lennon John ... 14
Lhotská Eliška ... 54
Lhotská Eliška ... 23
Lindberg Peter ... 12, 14
London Estelle ... 36
Magdićová Isabel ... 54
Máchalová Jana ... 54
Matušková Karolína ... 54
Mazánková Kristýna ... 54
McCartney Stella ... 46
McQueen Alexander ... 46
Michael George ... 12
Moore Demi ... 15
Moss Kate ... 12, 15
Mrázková Daniela ... 54
Mulder Karen ... 12
Newton Helmut ... 30
Olaf Erwin ... 37
Ono Yoko ... 15
Patitz Tatiana ... 12
Plamitzerová Kateřina ... 26
Prášilová Bára ... 54
Prokić Janjia ... 23
Rankin John ... 14, 54
Reich Kateřina ... 36
Rheims Bettina ... 15, 54
Richardson Terry ... 15
Rochová Liběna ... 47
Rupert Veronika ... 54, 55
Sassen Vivian ... 37
Seymour Stephanie ... 12
Shotby.us ... 48, 52
Schiffer Claudia ... 12
Sky Kyselková Eliška ... 17, 36, 37, 38, 40, 55
Sozzani Franka ... 18
Spears Britney ... 12
Šmídová Helena ... 54
Tomanová Marie ... 17
Turlington Christa ... 12
Vacovská Markéta ... 23
Vajd Alexandra ... 48
Vodianova Natalia ... 12
Von Tesse Dita ... 14
Walker Tim ... 30, 37
Williams Pharell ... 14